

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 394/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA BEDNÁŘOVÁ HODOŇOVÁ KIZEK, Mariánske námestie 31, Žilina, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Monika Kizek, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 2Tos/6/2026-74 z 18. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. júna 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky označeným uznesením krajského súdu, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada priznanie finančného zadostučinenia 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ bol Okresným súdom Čadca rozsudkom z 11. februára 2008 uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona. O sťažovateľovom odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom zo 17. júna 2008 tak, že ho zamietol. Krajský súd dospel k záveru, že sťažovateľ dlhoval plnoletej dcére 46 000 Sk, matke maloletého 45 500 Sk a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca (ďalej len „úrad práce“) 25 000 Sk z titulu náhradného výživného.

3. Sťažovateľ podal v poradí štvrtý návrh na obnovu konania, v ktorom namietal, že obžaloba aj odsudzujúci rozsudok vychádzali z už neúčinného rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/128/2002 z 26. septembra 2003 (právoplatný 20. marca 2004), ktorým bola určená vyživovacia povinnosť k deťom na čas do rozvodu. Naproti tomu rozsudok Okresného súdu Čadca sp. zn. 8C/59/2003 o rozvode z 3. decembra 2003 nadobudol právoplatnosť 9. marca 2004, teda ešte pred

rozsudkom upravujúcim rodičovské práva a povinnosti na čas do rozvodu. Týmto postupom došlo podľa názoru sťažovateľa v jeho prípade k justičnému omylu. Návrh na obnovu konania sťažovateľ odôvodnil ďalej tým, že v dôsledku trestného činu krivej výpovede bývalej manželky (za ktorý bola uznaná vinnou) bolo neoprávnene prijaté úradom práce vyplácané náhradné výživné. Táto okolnosť mala podstatný vplyv pre rozhodnutie, ktorým bol sťažovateľ uznaný za vinného.

4. Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) návrh sťažovateľa na obnovu konania zamietol. V odôvodnení poukázal na to, že sťažovateľ týmto návrhom opätovne sledoval prehodnotenie dôkazov vo svoj prospech, spochybňujúc spôsob, akým ich hodnotil súd v pôvodnom konaní. Skutočnosti ani dôkazy, ktoré uvádzal, nebolo možné považovať za skôr neznáme a ktoré by samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôvodmi súdu skôr známymi odôvodňovali iné rozhodnutie o vine. Vyjadrovali len sťažovateľom nesúhlas s jeho trestným postihom, ktorými prezentuje svoju predstavu o tom, ako mal súd v základnom konaní postupovať a hodnotiť dôkazy. K hlavnej argumentačnej línii okresný súd uviedol, že povinnosť sťažovateľa uhrádzať výživné svojim deťom vyplýva priamo zo zákona o rodine, bez ohľadu na to, či došlo k prípadnej konkretizácii výživného rozhodnutím súdu v občianskom konaní. Preto námietka, že neexistuje žiadne rozhodnutie súdu, bolo v tomto prípade neopodstatnené. Sťažovateľ dobre vedel, že jeho v tom čase maloleté deti nie sú schopné živiť sa samy a ako ich otec je povinný prispievať na ich výživu. Je teda zrejmé, že súd v základnom konaní nielenže neporušil práva v neprospech sťažovateľa, naopak, rozhodol v jeho prospech, keď ako predbežnú otázku – určenie výšky výživného, určil v nižšom rozsahu, než akým bol zaviazaný predbežne vykonateľným rozsudkom vo veci sp. zn. 8C/59/2003.

5. Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na obnovu konania podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd najprv opísal teoreticko-právne východiská, na základe ktorých postupoval pri hodnotení sťažnosti. Zdôraznil, že sťažovateľ sa opakovane domáhal prehodnotenia jeho predchádzajúceho odsúdenia bez toho, aby predložil nové rozhodujúce dôkazy. Napriek tomu sa okresný súd podrobne venoval argumentom sťažovateľa, na ktoré odpovedal výstižným a správnym spôsobom, pričom závery okresného súdu si krajský súd v celom rozsahu osvojil a bez výhrad sa s nimi stotožnil.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ so závermi krajského súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia nesúhlasí. V ústavnej sťažnosti uvádza totožné argumenty, aké už predstrel v konaní pred všeobecnými súdmi. Porušenie svojho práva na súdnu ochranu stavia na tvrdení neúčinnosti rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/128/2002 ako základného titulu, na základe ktorého mal povinnosť platiť výživné a na základe ktorého potom bol i právoplatne odsúdený v trestnom konaní. Súd sa podľa sťažovateľa ďalej nevysporiadali s otázkou skutočnej výšky neuhradeného výživného. V konaní išlo o neuhradenie výživného na deti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Výživné pre [REDAKOVANÉ] bolo realizované úhradami prostredníctvom zamestnávateľa sťažovateľa, teda v skutočnosti šlo len o neuhradené výživné na [REDAKOVANÉ]. Podľa rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/128/2002 z 26. septembra 2003 (na čas do rozvodu) bolo toto výživné v celkovej sume 46 000 Sk.

V súvislosti s dosiahnutím plnoletosti dcéry sťažovateľ uviedol, že bez návrhu oprávnenej osoby na určenie výživného nemožno rozhodovať ani v civilnom mimosporovom konaní a je tak zrejmé, že o to viac samostatne nemôže posudzovať takýto nárok ani súd v trestnom konaní. Sťažovateľ poukázal na to, že skutočnosti, na ktorých založil návrh na obnovu konania, majú charakter nových skutočností vzhľadom na to, že až v roku 2011 bola bývalá manželka odsúdená za prečin krivej výpovede (uhradené výživné na [REDAKOVANÉ]), až v roku 2020 bolo právoplatne určené výživné pre [REDAKOVANÉ] od 7. decembra 2004 do 31. decembra 2010, až v roku 2010 bolo právoplatne určené výživné pre [REDAKOVANÉ].

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti cez prizmu námietok proti rozhodnutiam všeobecných súdov o uhradení dlžného výživného napáda uznesenie krajského súdu, ktorý napadnutým uznesením zamietol sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania. Sťažovateľ predovšetkým nesúhlasí s odôvodnením krajského súdu, resp. s vyhodnotením skutočností, ktoré uvádzal jednak v samotnom návrhu na povolenie obnovy konania a tiež v sťažnosti.

8. Ústavný súd stabilne judikuje, že účelom obnovy trestného konania nie je revízia pôvodného konania, cieľom konania o povolení obnovy konania nie je prieskum zákonnosti postupu súdu v pôvodnom konaní (napr. III. ÚS 122/2021, III. ÚS 537/2022, IV. ÚS 474/2024). Konanie o povolenie obnovy konania sa obmedzuje len na zistenie, či vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu. Všeobecný súd už nepreskúmava zákonnosť pôvodného rozhodnutia, ale iba to, či existujú nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie v otázke viny alebo trestu. Podstatné je, či tieto skutočnosti boli známe orgánom činným v trestnom konaní a súdom, ktoré vo veci rozhodovali. Novú skutočnosť treba spravidla preukázať novými dôkazmi, pričom novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol v pôvodnom konaní obsiahnutý v spise, uplatnený niektorou z procesných strán alebo nebol vykonaný.

9. Úloha ústavného súdu sa potom obmedzuje len na kontrolu, či všeobecné súdy pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí postupovali ústavne konformným spôsobom, keď rozhodli o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, respektíve keď zamietli sťažnosť proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania (napr. II. ÚS 675/2015, III. ÚS 537/2022, III. ÚS 299/2024). Teda, či sa návrhom na povolenie obnovy riadne zaoberali, či prijaté rozhodnutie adekvátne odôvodnili a či ich právne závery nie sú excesom alebo svojvoľné. Pri zamietnutí návrhu je rozhodujúce, či súdy dostatočne odôvodnili, prečo predostreté nové skutočnosti nepovažovali za také, ktoré by opodstatňovali povolenie obnovy konania.

10. Ústavný súd k v prvom rade poznamenáva, že uznesenie krajského súdu o zamietnutí sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o v poradí treťom návrhu na povolenie obnovy konania už bolo predmetom ústavnoprávneho prieskumu v konaní pod sp. zn. II. ÚS 234/2021. Uznesením zo 6. mája 2021 ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Porovnaním oboch ústavných sťažností možno konštatovať, že námietky sťažovateľa sú v zásade identické. Vzhľadom na obdobnosť skutkových a právnych okolností, ako aj totožnosť uplatnenej argumentácie sťažovateľa ústavný súd nemal v aktuálnom konaní dôvod odkloniť sa od svojich už v predchádzajúcom uznesení prijatých záverov. Napriek tomu sa ústavný súd oboznámil s obsahom odôvodnenia uznesenia krajského súdu a tiež s obsahom odôvodnenia uznesenia okresného súdu, a to v súlade so svojím ustáleným právnym názorom, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí súdov nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania z hľadiska ich predmetu tvoria jeden celok.

11. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd vykonal vo veci dokazovanie na verejnom zasadnutí výsluchom sťažovateľa, ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a preštudovaním spisového materiálu. Okresný súd okrem iného poukázal na predošlé tri návrhy sťažovateľa na povolenie obnovy konania a konšatoval, že v nadväznosti na aktuálny návrh v rámci prednesenej argumentácie ide o obsahovo takmer totožné návrhy. Zároveň sťažovateľovi zrozumiteľne a vyčerpávajúco vysvetlil, prečo jeho hlavná námietka týkajúca sa jeho odsúdenia na základe neúčinného civilného rozsudku nemôže byť dôvodná (pozri bod 4 tohto uznesenia). Podstatné v tejto veci je, že pre rozhodnutie o vine súd rozsah vyživovacej povinnosti osoby výživou povinnej posudzuje samostatne, a preto môže vychádzať aj z iného rozsahu vyživovacej povinnosti než občianskoprávny súd. Primáme ide o zákonnú povinnosť rodiča vyživovať dieťa, teda spravidla sa nevyžaduje, aby bol jej rozsah určený súdom. Ak trestný súd takýmto súdnym rozhodnutím disponuje, po vyhodnotení všetkých dostupných dôkazov obyčajne takéto rozhodnutie slúži ako opora pre rozhodnutie o vine. V intenciách uvedeného postupovali aj súdy rozhodujúce o vine a treste v danej trestnej veci, ktoré sa stotožnili s rozsahom vyživovacej povinnosti stanovenej v rozsudku Okresného súdu Čadca sp. zn. 5P/128/2002.

12. Bez potreby citovania príslušných častí odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že z neho vyplýva, že krajský súd postupoval v medziach svojej právomoci a v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Napadnuté uznesenie krajského súdu sa na prvý pohľad môže javiť ako stručné, avšak v spojení s podrobným uznesením okresného súdu, prihliadajúc na ustálený právny názor ústavného súdu, podľa ktorého prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, II. ÚS 334/2017), ho možno považovať za ústavne udržateľné. Odôvodnenie napadnutého uznesenia vzhľadom na okolnosti a podstatu posudzovaného prípadu je dostatočné a ústavne akceptovateľné. Všeobecné súdy zdôraznili povahu mimoriadneho opravného prostriedku a uzavreli, že v konaní o povolení obnovy konania nevyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a s dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o jeho vine.

13. Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v napadnutom uznesení krajského súdu nezistil pochybenia takej ústavnoprávnej intenzity, aby mohol po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie konštatovať porušenie označených práv, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

14. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa (finančné zadost'učinenie) uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2026

Peter Molnár
predseda senátu